

ADNOTATIONUM AD CICERONIS EPISTOLARUM AD ATTICUM MISSARUM
LIBROS PARTICULA PRIMA
QUAM AD RENUNTIATIONEM
PHILOS. DOCTORUM ET AA. LL. MAGISTRORUM
RECTORIBUS MAGNIFICIS
GUILIELMO THEOPHILO HANKEL

REGI SAXONIAE E CONSIGLIO AULAE SANCTIORE PHILOSOPHIAE DOCTORE PHYSICES PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO
DOCTORE MEDICINAE UNIERSITATIS LITT. LIPSIENSIS HONORARIO ORD. REG. SAX. UIRTUTE AC FIDE BENE
MERITORUM EQUITE CET.

ET

BENNONE BRUNONE BRÜCKNER

PHILOSOPHIAE ET THEOLOGIAE DOCTORE HUIUSQUE PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO CONTIONATORE UNIERSITATIS
LITT. LIPSIENSIS PRIMARIO SEMINARI THEOLOGIAE PRACTICAE ITEMQUE COLLEGII CONTIONATORII AD AEDEM ST.
PAULI DIRECTORE ECCLESIAE CATHEDRALIS MISENENSIS CANONICO CAPITULARI REGII SAXONICI CONSISTORII ECCLE-
SIASTICI CONSILIARIO ATQUE ADSESSORE ORDINIS REGII SAXONICI UIRTUTE AC FIDE BENE MERITORUM COMMENDARIO
ORDINIS MAGNIDUCALIS HASSICI PHILIPPI MAGNANIMI EQUITE PRIORIS CLASSIS CET.

DECANIS

REINHOLDO KLOTZ

PHILOSOPHIAE DOCTORE PHILOGIAE CLASSICAE PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO SEMINARI REG. PHILOL.
DIRECTORE ORDINIS REGII SAXONICI UIRTUTE AC FIDE BENE MERITORUM EQUITE CET.

ET

GUILIELMO THEOPHILO HANKEL

QUI SUPRA NOMINATUS EST

PROCANCELLARIO

OTTONE LINNAEO ERDMANN

PHILOSOPHIAE ET MEDICINAE DOCTORE CHEMIAE PROFESSORE PUBLICO ORDINARIO REGI SAXONIAE E CONSIGLIO
AULAE SANCTIORE ORDINUM REGII SAXONICI ALBERTINI ET MAGNIDUCALIS BADENSIS & SIGNO LEONIS
ZARINGENSIS EQUITE CET.

INDE A PRIMO DIE MENSIS MAII A. MDCCCLXVIII USQUE AD DIEM
TRICESIMUM MENSIS APRILIS A. MDCCCLXIX.

CREATORUM INDICENDAM

EDIDIT

REINHOLDUS KLOTZ

PANEGYRISTA UNIERSITATIS LITT. LIPSIENSIS.

LIPSIAE

PROSTAT APUD A. EDELMANNUM

BIBLIOPOLAM UNIERSITATIS.

1868/69

Quum nuper epistolas a M. Tullio Cicerone ad T. Pomponium Atticum missas relegerem, ut alteram editionem Teubnerianam adornarem, facile intellexi esse etiam post egregiam operam a Fr. Hofmanno, I. C. G. Bootio, Io. Georg. Baitero in illis libris positam relictam nonnulla, quae aut aperte falsa aut certe dubia admodum esse uiderentur. Ex his ego locis iam quosdam electurus sum, de quibus paullo copiosius dicam.

Ac primus quidem locus, de quo dicam, legitur in Ciceronis *epistolarum ad Atticum* lib. I. ep. 17. § 9. Ibi de postulationibus equitum agitur, quae prolatae essent in senatu Kal. Decembribus et postridie anno p. u. c. DCXCIII. De ea re, quae nondum ad finem perducta erat, iam Cicero, ut nunc fere uerba eduntur, ita scribit ad Atticum: *neque adhuc res confecta est, sed uoluntas senatus perspecta. Unus enim contra dixerat Metellus consul designatus. Quin erat dicturus, ad quem propter diei breuitatem peruentum non est, heros ille noster Cato.* Recte tamen iam Bootius intellexit ascensum illum orationis, qui esset in uerbis: *quin erat dicturus* etc., hic locum non habere. Sed quod ille suspicatur scribendum esse aut *atque erat dicturus* aut transpositis uocibus *eratque dicturus*, ea ego conprobare propterea non possum, quia et recedunt nimium a librorum scriptura nec bene orationem conectunt. Illud enim, quod nunc uolgo legitur: *quin erat dicturus*, est profectum a Simeone Bosio, in cod. Mediceo et editionibus uetustioribus legitur: *qui erat dicturus*. Quod quum ita sit, in codice archetypo credo ego non *qui* fuisse scriptum, sed *quū*, itaque hunc locum iam ita constituendum esse existumo: *neque adhuc res confecta est,*

sed uoluntas senatus perspecta. Unus enim contra dixerat Metellus consul designatus, quum erat dicturus, ad quem propter diei breuitatem peruentum non est, heros ille noster Cato. Qua recepta scriptura et ratio temporis recte seruata est et oratio apte uincta nec scriptio antiquitus tradita maiorem in modum commutata.

In epistola, quae sequitur, 18. § 2. queritur Cicero de miserrumo rei publicae statu, qui fuerit initio anni p. u. c. DCXCIII., et haec, quae uolgo ita eduntur, uerba ponit: *Nam ut ea breuiter, quae post tuum discessum acta sunt, colligam, iam exclames necesse est res Romanas diutius stare non posse. Etenim post projectionem tuam primus, ut opinor, introitus fuit in causam fabulae Clodianae, in qua ego nactus, ut mihi uidebar, locum resecandae libidinis et coercendae iuuentutis, uehemens fui et omnes profundi uires animi atque ingenii mei, non odio adductus alicuius, sed spe corrigendae et sanandae ciuitatis. Adflicta res publica est empto constupratoque iudicio. Uide quae sint postea consecuta. Consul est inpositus is nobis, quem nemo praeter nos philosophos aspicere sine suspiritu posset. Quantum hoc uolnus! Facto senatus consulto de ambitu, de iudiciis, nulla lex perlata, exagitatus senatus, alienati equites Romani. Sic ille annus duo firmamenta rei publicae per me unum constituta euertit: nam et senatus auctoritatem abiicit et ordinum concordiam disiunxit. Ad quae uerba corrigenda quamquam codicis Medicei testimonium adhibere non possumus, ea tamen, quae in exemplis litterarum formis expressis uetustioribus habentur, eius modi sunt, ut inde quaedam satis tuto in his uerbis mutari posse uideantur. Ac primum quidem in uerbis: in qua ego (causa) — uehemens fui et omnes profundi uires animi atque ingenii mei, admodum debilis mea quidem sententia uox uehemens fui est, quum sequantur haec uerba: et omnes profundi uires animi atque ingenii mei. Quum igitur e codice, cuius scripturae in margine exempli Cratandrini adnotatae sunt, pro fui enotetur flauī, id quod Baiterus neglexit adnotare, hanc ego scripturam sine ulla dubitatione recipiendam esse existumo. Oratio Ciceronis Latina exprimit Graecum uerbum φρασιν, qua de re conferri possunt Sophoclei uersus, quibus Cicero utitur in his ipsis epistolis lib. II. ep. 16. § 2. φρασὶ γὰρ οὐ σμικροῖσιν ἀλλίσκοις ἔτι, Ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι, φορβεῖαίς ἄτερ. et locus Quintiliani lib. XII. c. 6. § 5., ubi*

Latinum uerbum simili sententia ponitur in uerbis his: *at illic — et, si quid tibi ipse sumas, probandum est — et omisso magna semper flandi tumore in quibusdam causis loquendum est, quod illi disertis minime sciunt.* Deinceps in scriptura a Bosio primum propagata: *non odio adductus alicuius, sed spe corrigendae et sanandae ciuitatis*, siue *rei publicae corrigendae* auctore Bosio retinetur siue nomen *rei publicae*, id quod Bootio et Baitero uisum est, omittitur, offendunt nos coniuncta uerba *corrigendae et sanandae*, quae si ad eandem rem spectant, alterum utrum aperte superuacaneum est: si diuersa sententia dici putanda sunt, aliam orationis conformationem desiderant. Quam ob rem ego iam non dubito quin uerum illud sit, quod in editionibus uetustioribus, Romana, Iensoniana, Ascensiana, Heruagiana, Cratandrina, legitur: *non odio adductus alicuius, sed spe non corrigendae, sed sanandae ciuitatis*, qua recepta scriptura hoc dicitur non tam spe corrigendae ciuitatis, quod tum locum haberet, quum minus perdita esset res publica, quam sanandae, quo plane adfectam esse rem publicam proditur, ut sibi is, qui dicit, hac ipsa uoce iam transitum paraauerit ad id, quod sequitur: *Adfecta res publica est empto constupratoque iudicio.* In uerbis, quae deinceps leguntur, e codicibus Sim. Bosii certe suspectis id profectum est, quod uolgo editur: *sine suspirio*, in editionibus autem uetustioribus, quas modo nominaui, uno consensu scriptum est *sine suspirio*, qua formula orationis Cicero etiam alibi utitur, ueluti in *Disput. Tuscul.* lib. III. c. 34. § 72. *qui si quis est in rerum natura sine sollicitudine, sine desiderio, sine cura, sine suspirio, sit sane etc.* suspiritus autem uox neque apud Ciceronem alias et apud ceteros scriptores alia sententia legitur. Quae uero postea sequuntur uerba, ita interpungenda sunt: *Quantum hoc uolnus! Facto senatus consulto de ambitu, de iudiciis nulla lex perlata, exagitatus senatus, alienati equites Romani.* Sic enim interpuncta oratione haec, quae ad hunc locum est aptissima, sententia nascitur: Quamquam senatus consultum factum erat de ambitu, factum de iudiciis, nulla tamen lex, quae ex iis senatus consultis ferenda erat, perlata est, qua re factum est, ut senatus conuictis adficere-tur, uoluntas equitum Romanorum alienaretur, neque tamen quidquam perficeretur. Iam igitur his uerbis locus concluditur:

Sic ille annus duo firmamenta rei publicae per me unum constituta euerit: nam et senatus auctoritatem abiecit et ordinum concordiam disiunxit. Hoc modo si interpretamur Ciceronis uerba, neque scribendum id erit, quod proposuit Bootius, conprobauerunt alii: *facta senatus consulta de ambitu, de iudiciis*, et tamen apparebit duo illa senatus consulta dici, quae epistola 16. § 12. et epistola 17. § 8. commemorata sunt.

Quasi praeteriens commemoro epistola 19. § 3. non recte mihi Baiterum fecisse uideri, quod ex cod. Poggiano nuper edidit: *quid enim ego aliorum in me ἐπιφωνήματα exspectem, cum haec domi innascentur?* Etenim iure iam Bootius contra eam scripturam, quae eadem est in uetustioribus illis editionibus, quas supra memorauimus, dixit adlato etiam loco ex Ciceronis epistolis lib. IX. ep. 3. § 2 extr. *sed quid ego haec nunc ad te, cuius domi nascuntur, γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας?* Nam *innascentur* in ea re dici, non simpliciter *nasci*, a consuetudine sermonis Latini alienum est, ut *διπτογραφία* nata uideatur illa scriptura e scriptione continua **dominascantur**, nisi forte antiquitus traditum fuerit *domui nascantur*, quae scriptura casus locatiui a me multis locis alias e libris reposita nunc etiam ab aliis agnita et approbata est, uide quae ego exposui anno h. s. XXXU. in L. Chr. Zimmermanni *Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft* libro annali II. p. 739.

Lib. II. epist. 1. § 9., ubi Cicero de M. Fauonii petitione refert, nuper Baiterus eius uerba sic scripta edidit: *Fauonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luccerū perdidit. accusauit Nasicam honeste, ac moleste tamen dixit, ita ut Rhodi uideretur molis potius quam Moloni operam dedisse; mihi, quod defendissem, leuiter susceperat. nunc tamen petit iterum rei publicae causa.* quibus in uerbis multa falsa sunt, non solum propter scripturam ipsam, uerum etiam propter interpunctionem peruerse illatam. Etenim primum in cod. Mediceo et exemplis litterarum formis descriptis omnibus legitur: *accusauit Nasicam inhoneste ac modeste*, non id, quod Baiterus edidit *honeste* de S. H. Rinkes et *moleste* de Malaspinæ coniectura, neque id, quod de coniectura illatum est, ullam probabilitatis speciem prae se fert. Qui enim potest is dici honeste alterum accusauisse, qui id in altero reprehendit quod ipse fecisse aperte dicitur? Uerbis enim, quae antea scripta sunt: *Fauonius meam tribum tulit honestius quam suam*, hoc aperte

declaratur ab ipso Fauonio corruptam fuisse tribum suam, ut inhoneste potius quam honeste Nasicam accusauisse uideatur. *honeste* igitur, quod Rinkes proposuit, sine dubio falsum est. Deinde quid sibi uult *molestè dicere* hoc loco? aut omnino quid est *molestè dicere*? Nam quod Augustus scripsit apud Suetonium *Aug. c. 86. Sed opus est — dare te operam, ne molestè scribas aut loquaris.*, alio quodam modo dicitur. Illud autem recte dici, *modeste accusare* aliquem, si modum teneas in accusatione, non est quod doceamus neque opus erat Periclis lenitatem in accusando commemorare h. l., de qua scripsit Plutarchus in *uita Periclis c. 10.* et in *uita Cimonis c. 14.*, id, quod factum est a Bootio. Sed uerbis aliter interpunctis ita scribendum erat hoc enuntiaturum: *Accusauit Nasicam inhoneste ac modeste tamen: dixit ita, ut Rhodi uideretur molis potius quam Moloni operam dedisse* etc., qua ratione haec nascitur sententia: Accusationem quidem inhoneste suscepit Fauonius, qui id in altero accusauit, quod ipse commiserat, in accusando tamen modum tenuit et temperatius egit. Absoluta hac re, quae ad causam ipsam spectat, iam transit Cicero ad genus orationis, quo usus sit Fauonius, atque ita uerbo *accusauit* opponit uerbum *dixit*, ut contentione uocis indicandum sit haec uerba inter se esse contraria. Quam ob rem Baiterus recte quidem fecit, quod e cod. Cratandrino recepit *dixit ita ut*, quod in cod. Mediceo leuiter corruptum legitur a prima manu *dixit aut*, quod fuit antiquitus *dixit aut*, id est, hoc ipsum *dixit ita ut*, quum altera manus deprauauerit scripturam in *dixit ut*, uerum tamen non recte distinxit ille *dixit, ita ut* etc., quod debebat esse *dixit ita, ut* etc. hac sententia: ea autem oratione usus est, ut etc. His a me disputatis facile apparebit hunc totum locum ita fuisse scribendum: *Fauonius meam tribum tulit honestius quam suam, Luceii perdidit. Accusauit Nasicam inhoneste ac modeste tamen: dixit ita, ut Rhodi uideretur molis potius quam Moloni operam dedisse. Mihi, quod defendissem, leuiter susceperat: nunc tamen petit iterum rei publicae causa.*

Huius libri epist. 18. § 1. leguntur haec uerba et in cod. Mediceo et in antiquis exemplis formis descriptis: *tenemur undique neque iam quominus seruiamus recusamus, sed mortem et eiectionem quasi maiora timemus, quae multo sunt minora, atque hic status qui una uoce omnium gemitur neque uerbo cuius-*

quam subleuatur., quibus in uerbis ultimum enuntiatum nec uerbis nec sententia satis constat. Quam ob rem criticorum partim *atque hic status est*, alii *atque hic est status* scribi uoluerunt. Hoc modo mihi uidetur non satis recte huius loci scriptura adiuuari. Nam qui status rerum esset iam satis est expositum, requiritur ut dicatur quid in hoc rerum statu fiat; itaque ego uerbum substantiuum minime desidero, sed hoc enuntiatum: *atque hic status — non subleuatur*, uerum esse existimo, ita tamen, ut aliquid ante uerba: *neque uerbo cuiusquam*, excidisse putem, quasi sic antiquitus fuerit: *atque hic status, qui una uoce omnium gemitur, [neque opera] neque uerbo cuiusquam subleuatur*. Quamquam ipsa uerba, quae excidisse hoc loco uideantur, praestare non possumus, tamen etiam me tacente intelligitur propter repetitionem uerbi *neque* facile eius modi membrum orationis obscurari potuisse, id quod saepe alias factum est. In eadem epistola quod infra § 3. in uerbis his: *A Caesare ualde liberaliter inuitor in legationem illam, sibi ut sim legatus, atque etiam libera legatio uoti causa datur*. Bootius atque Baiterus Schützio auctore ac Bentiuolio nuper suppositicia sibi haec *in legationem illam* uideri significauerunt, nullo modo possum probare. Nam Cicero propterea rem pluribus uerbis hoc loco designat, ut Gallica illa legatio, in quam ualde liberaliter a Caesare erat inuitatus, ut scimus, Cicero, et libera legatio uoti causa suscepta apertius inter se opponerentur, quod minus exstaret, si illa uerba omitterentur, quae tamen ipsa uerba illam, quae sequitur, explicationem: *sibi ut sim legatus*, requirunt. Conferas uelim etiam quae amicus meus atque aequalis G. Meutznerus in *Nou. annal. philol. et paedag.* uol. LXXXXU. p. 699. disputauit. Eiusdem libri epist. 20. § 5. est in cod. Mediceo scriptum: *quod scripseram et Furio scripturum, nihil necesse est tuum nomen mutare*. Editiones uetustiores, ut Romana et Iensoniana, habent *te Furium*, editiones Ascensiana, Heruagiana, Cratandrina *te Furio*. Suspicio ego in codice archetypo fuisse SRIPSERAMETEFURIŪ, unde facile et *scripseram et Furio* et *scripseram te Furio* oriri potuit. Recte autem legitur: *scripseram me te Furium scripturum*. Nam *scribere* in eius modi locis duplici accusatiuo iungi satis constat, conf. T. Liuii lib. III. c. 20. § 11. *quum auctor pugnae recentibus spoliis in sacra sede positis — se A. Cornelium Cossum con-*

sulem scripserit. In uerbis iis, quae proxume sequuntur, *me faciam Laelium et te Atticum*, nuper Bootius auctore Lambino et coniunctionem omitti uoluit, qui si hoc propterea probabile esse arbitrati sunt, quod supra epist. 19. § 5. diceretur: *in iis epistolis me Laelium, te Furium faciam*, uehementer errant. Etenim illic uerborum collocatio *ἀσύνδετον* commendauit, hic coniunctionem. Denique in hac epistola § 6. Bootius haesitauit in uerbis his: *Comitia Bibulus cum Archilochio edicto in ante diem XU. Kal. Nouembr. distulit.* ac praepositionem *cum* abiiciendam censuit persuasitque de ea re Baitero, sine idonea causa. Scimus enim Latinos in eius modi locis pro ablatiuo instrumenti tum ablatiuum cum praepositione posuisse, ubi illa res, quae inferretur cum praepositione, etiam abesse posset, quod cadit in hunc ipsum locum. Nam sine edicto Bibulus comitia differre non potuit, uerum tamen differre potuit sine Archilochio edicto, itaque *cum Archilochio edicto* hoc loco fere ita dicitur, ut sit non sine Archilochio, aut dicam explicatius docendi causa, in uerbis *cum Archilochio edicto* hoc inest: ita tamen, ut Archilochio edicto non abstineret et Pompeium contumeliosis conuitiis adficeret. Conf. ea, quae F. Handius disputauit in *Tursellini* uol. II. p. 159 sqq. Denique huius libri epist. 24. § 4. edideram auctore Wesenbergio in priore editione: *ea nos, utpote qui nihil contemnere soleamus, non contemnebamus, sed non pertimescebamus.* Sed quum in cod. Mediceo et in uetustis exemplis litterarum formis descriptis habeatur non hoc *soleamus*, sed *solemus* uno consensu scriptum, iam non dubito quin Cicero potius *soleremus* scripserit, quod si scriptum fuit *solēmus*, et facile immutari potuit et, si rem recte existumaueris, etiam a consecutione temporum, quam Cicero etiam in eius modi locis semper obtinere solet, desiderari uidebitur.

Sed agendum iam id est, quod mihi occasionem scribendi fecit.

Semisaeculares honores suos hoc anno Ordo Philosophorum gratulatus est

Uiris clarissimis atque optime meritis

CAROLO EDUARDO OTTONI

inperii Russici consiliario publico et professori iuris uniuersitatis litt. Dorpatensis eximia cum laude emerito,

FRIDERICO AUGUSTO GEHE

uerbi diuini apud Bockauianenses Zwickauianos ministro summa cum laude emerito nunc
Dresdae senectutis honoratae otio fruenti,

CHRISTIANO FRIDERICO RICHTER

uerbi diuini apud Elstranos Lusatiae Saxonicae ministro bene merenti,

GUSTAUO SEYFFARTH

theologiae doctori, professori quondam in universitate litt. Lipsiensi theologiae extra-
ordinario, nunc Eboraci noui in litterario otio senescenti.

Enarrandae iam sunt uitae eorum, qui rogatu suo hoc anno explorata ac probata
dignitate summos Ordinis nostri honores inpetrauerunt.

Sunt autem hi:

HENRICUS RICHARDUS NATHANAEL MARTENS natus Gedani die XXX.
mens. Aug. a. h. s. XLIII. eruditus in gymnasio Gedanensi Hirschio, historiae praecep-
tore eius gymnasii, auctore historiae studium amplexus a. h. s. LXIII. Gottingam se
contulit et ibi audiuit professores Lotze, Ribbentropp, Zachariae ac maxime E. Cur-
tium et Waitz. Inde a. h. s. LXV. Berolinum profectus quum communibus bonarum
artium disciplinis praeceptoribus Trendelenburg, Boeckh, Haupt, Müllenhoff tum
historiae studiis auctoribus potissimum Droysen et Ranke operam suam dedicauit.
Quum omnibus praeceptoribus suis grato animo se addictum esse profitetur tum
maxime praedicat uiro-um clarissimorum Hirsch, Waitz, Droysen erga se bene me-
rita. Eius libellus inscriptus est: *Die Annales Reinhardtsbrunnenses als Quelle für die
Geschichte Kaiser Heinrich's VI.*

IOANNES GOTTHOLDUS RENNER, qui de uita sua haec fere ad nos scripsit:
'Natus sum Dresdae, ubi pater senex uenerabilis custodis pinacothecae regiae munere
fungitur, XV. kal. Mai. a. h. s. XLIII. litterarum primordiis inbutus a. h. s. LVII.
in gymnasium receptus sum, quod Dresdae est ad aedem St. Crucis. Examine maturitatis,
quod dicitur, absoluto a. h. s. LXIII. Lipsiam me contuli, ut studiis philologicis operam
nauarem. Hic docentes audiui uiros illustrissimos Brockhausium, Curtium, Drobischium,
Ecksteinium, Fritzscheium, Klotzium, Ouerbeckium, Ritschelium, Roscherum, Schoenium,
Voigtium, Westermannum, Zarneckium. Per biennium sodalis fui seminarii philologo-
rum regii, quod floret Curtio, Klotzio, Ritschelio praesidibus, et seminarii paedagogo-
rum regii, cui Ecksteinus praefectus est. Quorum uiro-um omnium sempiterna apud
me erit memoria.' Eius dissertatio inscripta est: *Quaestiones de dialecto antiquioris
Graecorum poesis elegiacae et iambicae.*

GEORGIUS ERNESTUS LEOPOLDUS LANGBEIN natus Grimae a. h. s. XLVII.
amissa praematurò obitu matre patrem adhuc uiuum habet. Primum eruditus in
schola ciuica tum in progymnasio patriae ciuitatis, inde ab a. h. s. LXII. in schola reali
Lipsiensi doctrina excultus est et mense Martio a. h. s. LXV. maturitatis examine
absolute mox in universitatem litt. Lipsiensem transiit atque audiuit docentes Erd-

mann, Hankel, Kolbe, Näumann, Drobisch, Zöllner, Franke. Dissertatio eius inscripta est: *Chemische Untersuchungen. I. Die Wässer Leipzigs. II. Ueber das Verhalten des übermangansauren Kalis zu einigen organischen Körpern.*

RICHARDUS GUSTAVUS HEGER natus Dresdae d. XXVI. mens. Ian. a. h. s. XLVI. patre Ernesto Traugott Mauricio Heger rectore scholae primi uici urbis patriae, primum eruditus in schola ciuica prima, deinde in schola reali Annana excultus maxime praedicat praeceptores Martinum Iob et Helmert. A. h. s. LXII. in regiam scholam polytechnicam transiit eiusque disciplina usus est usque ad annum h. s. LXVI., quo anno maturitatis examine in schola ad aedem St. Crucis absoluto Lipsiam se contulit, ut mathematicae et rerum naturalium studio operam suam dicaret. Libellus eius, quem Ordini nostro probauit, inscriptus est: *Beiträge zur analytischen Geometrie.*

FRIDERICUS ROBERTUS HELMERT natus Fribergae, qua in ciuitate pater arcarius dedicationum pietatis causa factorum erat, d. XXXI. mens. Iulii a. h. s. XLIII. primum in schola ciuica eius ciuitatis eruditus, postea in schola reali Annana, quae Dresdae est, excultus, uere a. h. s. LIX. in scholam polytechnicam Dresdensensem transiit, sed disciplina agri mensorum ibi absoluta, quod pater interea mortuus erat, ad uniuersitatem litterarum aspirare eo tempore non poterat. Itaque ad Nagelium professorem se applicauit eumque in agris metiendis, maxime in graduum discriptione, adiuuit et triennio his rebus exacto a. h. s. LXVII. Lipsiam se contulit, et scholas philosophorum et mathematicorum frequentauit atque auctoritate Bruhnsii etiam specula astronomica, ut artes suas exerceret, usus est. Dissertatio eius inscripta est: *Studien über rationelle Vermessungen im Gebiete der höheren Geodäsie.*

CONRADUS WUNDER natus a. h. s. XXXVII. Altenburgi ibique in gymnasio Fridericiano eruditus a. h. s. LX. transiit Lipsiam, ubi annum, et Wurceburgum, ubi sex menses medicinae studium coluit. Sed hoc ipsum studium quum minus ei placeret, itinere per Francogalliam facto linguarum studium amplexus est, itaque uere a. h. s. LXII. Ienam se contulit, ut philologiae classicae operam daret, inde a. LXIII. Lipsiam transiit, ut Eberto nostro auctore studio recentium linguarum se dicaret. Mense Augusto huius anni candidatus muneris scholastici superioris examine superato factus est et anno in schola reali Lipsiensi exercitationis causa consumpto praeceptor scholae mercatoriae Lipsiensis creatus est. Libellum suum inscripsit: *Ueber Jacques Milet's Destruction de Troye la grande.*

MAXIMILIANUS MORGENROTH qui de uita sua haec scripsit: *Natus sum a. d. III. kal. Iulias a. h. s. XLVI. Salfeldae ad Salam patre Marco praeceptore, matre Christiana ex gente Eisbrueckneria. Per IX annos in patriae ciuitatis scholis et a uiris optume de me meritis Gustavo Koeplero et Ottone Kellero progymnasii Salfeldensis magistris institutus uere a. LX. in gymnasium Hilburghusanum a patre sum deductus. Ibi tres annos uersatus in Academiam Lipsiensem me contuli, ubi per triennium uirorum doctissimorum Weissii, Drobischii, Westermanni, Klotzii, Curtii, Ritschelii, Ouerbeckii, Brockhausii, Zarneckii, Zilleri, Pueckerti fui auditor tertioque anno seminariorum philologici et paedagogici socius. Deinde per semestre spatium in Academia Berolinensi continuauit studia, ubi audiui uiros doctissimos Trendelenburgium, Hauptium, Kirchhoffium. Unde in patriam reuersus examen pro facultate docendi apud collegium Berolinense absolui. Uere a. LXVII. in prouincia Borussia suscepi domestici praeceptoris officium, quo etiam nunc [a. LXVIII.] fungor. Post*

paschales ferias in gymnasio Insterburgensi collaboratoris munus nuper mihi delatum inibo.' Scripsit: *'De condicionalium sententiarum apud Tacitum formatione.'*

MAXIMILIANUS LUDOUICUS WEBER natus d. VIII. mens. Sept. a. h. s. XLV. Waldenburgi in Saxonia primum eruditus in gymnasio Fribergensi, tum in schola Thomana Lipsiensi, inde a uere a. LXIII. Lipsiae mathematicae et physicae operam dedit et mense Iunio a. LXVIII. candidatus muneris scholastici superioris factus in schola reali Lipsiensi docendo uires per annum periclitatus est. Inde a tempore paschali a. h. s. LXVIII. munus praeceptoris ordinis superioris apud Zwicauenses suscepit. Scripsit: *'Ueber das Potential von Kreis und Spirale sowie seine Verwendung in der Theorie inducirter elektrischer Ströme.'*

FRIDERICUS GUILIELMUS GUNDERMANN natus Halberstadii d. XI. mens. Iun. a. h. s. XXXVIII. gymnasium Halberstadiense frequentauit inde ab anno h. s. XLVIII. usque ad annum LVI., quo tempore propter ualeitudinem ex ea disciplina discessit. Confirmata ualeitudine medicamentariam artem in officina Lucani doctoris didicit et postquam Bonnae a. h. s. LX. studio rerum naturalium se parauit, chemiae studium in nostra uniuersitate litt. moderatore Erdmanno suscepit et audiuit professores Hankel, Naumann, Reichenbach, Drobisch, Fechner, alios. A. LXII. Berolinum se contulit et audiuit docentes H. Rose, Mitscherlich, Max. Braun, Karsten et in officina chemica Sonnenscheinii adiutoris munere aliquamdiu functus est. A. LXIII. munus chemici in coctura sacchari apud socios Schulze et Bahlers Colbae ad Salam administrauit et inde à mense Iulio a. LXV. officinae saccharo coquendo quae fuit Moeccaniae prope Lipsiam praefuit. Eius dissertatio inscripta est: *'Die Cultur von Zuckerrüben (beta cicla) in künstlich gemischten Bodenarten.'*

FRIDERICUS IMMANUEL GRUNDT natus Dresdae d. XVI. mens. Sept. XLIII. patre Friderico, qui tum lanii quaestum exercuit, matre Anna Dorothea e gente Hennigia, quos parentes etiamnunc uiuos habet optatque ut ad beatam senectutem iis peruenire liceat. Primis litterarum elementis a paterno amico nomine Zacharia institutus puer XII annorum in gymnasium, quod Dresdae est ad aedem St. Crucis, receptus est, quo in gymnasio maxime Boettcheri doctrina se adiutum esse dicit. A. LXIII. Lipsiam se contulit, ut theologiae et philosophiae operam daret maximeque studium linguarum scripturae sacrae coleret, quo in genere maxime praedicat b. Tuchii disciplinam. A. LXVII. theologiae candidatus factus Dresdae primum praeceptoris domestici disciplinam exercuit, nunc munere praeceptoris in senatoria puellarum schola fungitur. Libellus eius inscriptus est: *'Die Trauergebräuche der Hebräer.'*

BRUNO BERNHARDI natus in uico Ebersbach prope Loebauiam sito d. XXV. mens. Dec. a. h. s. XLIII. migravit cum suis a. XLIX. Lipsiam ibique ab anno LI. usque ad annum LIII. in gymnasio quod dicitur moderno litterarum elementis ex-cultus est. Inde a uere a. LIII. in schola Dresdensi reali Annana eruditus est, unde a. LX. discessit, ut in schola polytechnica chemiae operam daret. Autumno a. LXIII. Reichenbergiam, quae ciuitas in Bohemia est, se contulit, ut in officina Francisci Liebig chemici et coloratoris technici munere fungeretur, ubi mansit usque ad mensem Iunium anni LXV. Reliquum anni tempus itineribus consumpsit et a. LXVI. moderatore Erdmanno Lipsiae chemiae operam dedit et docentes audiuit praeter hunc Kolbe, Hankel, Naumann, Drobisch, alios. Inscriptum libellum: *'Beiträge zur Kenntniss des Santonin.'*

HERMANNUS KRUEGER de uita sua haec fere rettulit: 'Patre Friderico Io-

hanne praeceptore natus et fidei Lutheranae ascriptus ego Krueger Megalopolitanus, primum domi puerili doctrina sum institutus, deinde ut disciplina, quam uocant, paedagogica erudirer, seminarium Suerinense petii. Postea quum Suerini aliquamdiu ita uersatus essem, ut litteris ingenuis, quas a puero adamaui, priuatim magis magisque studerem, exeunte anno h. s. LXII. Berolinum migraui, ubi non solum iis disciplinis me tradidi, quae ad testimonium maturitatis adipiscendum ualent — quod testimonium, exigua intermissione studiorum facta, Erfordiae Thuringorum inpetraui —, sed etiam inter ciues universitatis receptus interfui scholis Rankii, Droysenii, Hauptii etc. Inde ab exeunte a. LXVII. commoratus sum Lipsiae, ubi unius Voigtii lectiones audiui.' Scripsit: *'De Dionysii maioris uita et rei publicae ratione.'*

ALBERTUS GUILIELMUS THIERFELDER de uita sua haec scripsit: 'Natus sum Mulhusing, in urbe Thuringica, a. h. s. XLVI. pridie kal. Maias. Pater, qui concentus musicos regebat, me puerum artis musicae elementa docuit. Quo mortuo gymnasii Mulhusani discipulis ascriptus disciplina institutus sum cum aliorum uirorum doctorum tum Haunii et Ameisii auunculi mei. Anno h. s. LXV. dignus inuentus, qui in Aca-
demiam transirem, Lipsiam me contuli ibique musicis ita me dedidi, ut philosophiae studia minime neglegerem. Sex semestria interfui scholis uirorum doctissimorum Curtii, Klotzii, Drobischii, Seydelii, Pauli et rationem usumque artis musicae edoctus sum a uiris clarissimis Hauptmanno, Richtero, Langero. Quibus uiris omnibus optime de me meritis gratias ago quam maxumas.' Scripsit: *'de Christianorum psalmis et hymnis usque ad Ambrosii tempora.'*

KONRADUS KOCH. Ex eius uita dissertationi adiuncta haec referenda sunt, natum eum esse Brunsvici a. h. s. XLVI. Id. Febr., Konrado et Luisa parentibus, quumque per octo annos obisset patriae urbis gymnasium, maturitatis testimonio instructum ter sex menses Gottingae, sex menses Berolini, ter sex menses Lipsiae philologiae studiis se dedidisse. Ex uiris, qui eum docuerunt, maxime praedicat Sauppium Gottingensem, Curtium, Ecksteinium, Ritschelium Lipsienses. Scripsit: *'De augmento apud Homerum omisso.'*

ENGELBERTUS RICHTERS natus die II. mens. Iul. a. h. s. XL. Coesfeldi in Westphalia et in gymnasio patriae ciuitatis eruditus sexdecim annos natus arti medicamentariae se tradidit et septem annis post mense Octobri LXIII. in uniuersitate litt. Vratislauensi ad studia artis medicamentariae altiora aspirauit. Sub exitum anni LXIII. examen publicum medicamentariorum absoluit. Inde ab eo tempore chemiae operam dedit, primum quum esset adiutor in publico laboratorio chemiae, tum quum hanc artem exerceret in officina, quae dicitur: *Ida-Marienhütte*, quae sita est prope Saarauiam in Silesia. Scripsit: *'Untersuchungen über die Ursachen der Feuerbeständigkeit der Thone.'*

ARNOLDUS BODEK natus in ciuitate Galitiae Brody nominata die I. mens. Nou. a. h. s. XLIII. patre Arminio, matre Ioanna e gente Rapoportia, puer Lipsiam uenit et in gymnasio ab Hauschildo condito rectore Zillio eruditus et testimonium maturitatis a gymnasio Zwicauensi nactus primum per sex menses Lipsiae philosophiae, tum per duo semestria Vratislauiae theologiae studio se dedit socius seminarii rabbinici praeceptoribus Fränkel, Grätz, Bernayss, Ioële audiuitque docentes Braniss, Roepell, Magnus. Propter ualetudinem theologiae studio renuntiauerat et postea optantibus parentibus iuris prudentiae studium suscepit Heidelbergae, Bonnae, Lipsiae per quattuor semestria. Tum ab auo Salomone Rapoport Pragae uocatus hieme a. h. s. LXVI., ut eum senescentem adiunaret et theologiae studia rursus susciperet.

Ea studia suscepit et simul philosophiae, philologiae, historiae uacauit docentibus Volkmanno, Wessely, Kaempfo, Petro. Eius libellus inscriptus est: *'Marcus Aurelius Antoninus als Freund und Zeitgenosse des Rabbi Jehuda ha-Nasi.'*

HENRICUS CONRADUS OEHMICHEN natus die VIII. mens. Apr. a. h. s. XXXVI. in uico Trebanitz in Saxonia regia in praedio rusticò patris satis amplo primum bene educatus et cultus in uico patrio tum a. h. s. L. in scholam polytechnicam Dresdensem missus, ut agri mensorum artem disceret, sed duobus annis et sex mensibus exactis patris uoluntate in auitum dominium reuocatus instituit agri culturam exercere. Itaque in uico *Lichtenwalde* prope Chemnicium sito agricolationem et didicit ut discipulus et exercuit ut uilici socius. Deinde tres annos eadem condicione in Silesia in dominio Peruschen uersatus est. Anno h. s. LX. accepit praedium patris et in uico patrio mansurus esse uidebatur, quum intra paucos dies soror unica morte et uilla rustica incendio absumpta est. Inde uitae consilio mutato et praedio paterno uendito parentes Dresdam migrauerunt, ipse anno h. s. LXI. primum ut hospes in schola polytechnica Dresdensi, tum in Academia agricolarum, quae est in uico Poppelsdorf prope Bonnam conexa cum uniuersitate litt. Bonnensi, ut discipulus usque ad annum h. s. LXIII. uersatus est et examine agricolari absoluto Lipsiae chemiae et oeconomiae publicae operam dedit. Anno h. s. LXIII. munere praeceptoris in schola agricolari quae est in uico Riesenrodt in Westphalia tres annos functus est. Quod ipsum munus abdicauit, ut altiora disciplinae studia Halis susceperet, qua in uniuersitate usque ad annum h. s. LVIII. uersatus est. Libellus eius inscribitur: *'Zur Statistik und Kritik des niederen landwirthschaftlichen Unterrichts in Deutschland.'*

PAULUS ADALBERTUS RUDOLPHUS TIMOTHEUS RUEFFER natus die XXIII. mens. April. a. h. s. XLVI. in uico Proschlitz prope Cruciburgum in Silesia superiore sito, patre Ioanne Alberto Rueffer, uerbi diuini ministro, matre Ludouica e gente Kellneria, cum parentibus anno LV. in uicem Cauernum migrauit, quo in uico in dioecesi Bregensi ad dextram Uiadri ripam sito pater munus ecclesiasticum suscepit. Ibi puerili doctrina a patre et auunculo, praefecto cohortis, qui cum commodis emeritae militiae dimissus cum eius parentibus habitat, ab iisdemque profectione aetate grammaticis institutus est, quum artem musicam Car. Scholz ludimagister Cattouicensis eum doceret. XIII. annum agens in illustre gymnasium regium Bregense a rectore Iul. Guttmannò receptus est, unde Vannis post discessit in uniuersitatem litt. Lipsiensem, ut in theologia et philosophia studium collocaret. Magistros hic repperit, qui non solum doctrinis ipsum inbuerent, uerum etiam liberalitate et humanitate cumularent, Ahrens, b. Anger, Brueckner, Curtium, Delitzsch, Drobisch, Erdmann, Fricke, Hofmann, Kähnis, Luthardt, Marbach, Schmidt, Tischendorf, b. Tuch, Voigt, Wuttke, quorum nomina ait se gratissimo semper animo prosecuturum esse. Scripsit: *'De philosophiae Xenophanis Colophonii parte morali.'*

VILELMUS HENRICUS ROSCHER collegae nostri, quem honoris atque amoris causa nomino, filius natu maximus de uita sua haec rettulit: *'Natus sum Vilelmus Henricus Roscher a. h. s. XLV. die XII. mens. Febr. patre Vilemo matre Constantia e gente Neundorfforum Gottingae, unde quartum annum agens cum parentibus Lipsiam migraui. Scholis usus sum his: schola ciuili Lips. per annos tres, gymnasio Nicolaitano Lips. per annos septem, gymnasio Afrano Misniensi, quod Fr. Frankio rectore floret, per duos annos. Inde dignus inuentus, qui in academiam transirem, anno h. s. LXV. in urbem patriam redux audiui uiros illustrissimos E. Curtium, Franckium,*

Lotzium, Ritterum, Sauppium, Waitzium, Wieselerum. Deinde iterum Lipsiam profectus in hac academia nobilissima per quinque semestria scholas frequentauit G. Curtii, Ecksteinii, Klotzii, Ouerbeckii, Ritschelii, patris mei, Voigtii, Zarnckii. Quibus uiris illustrissimis optime de me meritis gratias me agere quam maxumas semperque acturum profiteor.' Scripsit: *'De aspiratione uulgari apud Graecos.'*

CAROLUS FRIDERICUS ERNESTUS KNAUT natus die XVIII. mens. Sept. a. h. s. XLIII. Ostervici, in oppido prope Hereynium saltum sito, patre Carolo, matre Augusta e gente Schulze, quam immatura morte ereptam luget, annum agens duodecimum in disciplinam gymnasii Halberstadiensis datus et magistro maxime Passouio gauisus est. Anno LXIII. Gottingam migravit, ubi per tria semestria eius doctores fuerunt Benfey, Curtius, de Leutsch, Lotze, Peip, Wieseler, Waitz interfuitque proseminarii et seminarii regii exercitationibus, quibus Sauppe, de Leutsch, Curtius praefuerunt. Tum Bero- lini per biennium audiuit docentes Boeckh, Bona-Meyer, Droysen, Geppert, Haupt, Huebner, Kiepert, Kirchhoff, Müllenhoff, Trendelenburg, Weber. Anno LXVIII. examine superato facultatem docendi inpetrauit. Scripsit: *'De Luciani libello, qui inscribitur Lucius siue Asinus, auctore.'*

CAROLUS CAPPELLER natus a. h. s. XL. in uico Borussiae orientalis, cui nomen est Alex-Kehmen, patre Guilelmo agri possessore, matre Amalia e gente Knochenhauer, quos uiuos habet. Litterarum elementis domi et in schola priuata uicini oppidi Stallupoenen inbutus ab anno h. s. LII. usque ad annum LIX. gymnasium frequentauit Gumbinnense et nomina H. O. Hamanni et I. Arnoldti, quorum disciplina maxime adiutus est, praedicat. Propter uoletudinis inbecillitatem sex menses domi consumpsit et uerno tempore a. LX. uniuersitatem litt. Berolinensem adiit ac primum potissimum litteris Graecis et Latinis operam dedit, deinde etiam linguam Sanskritam et grammaticam comparatiuam et philosophicam addiscere studuit audiuitque per quattuor annos docentes Boeckh, Haupt, A. Benary, Droysen, Trendelenburg, Werder, I. B. Meyer, Bopp, Weber, Steinthal, quorum maxime Weberi beneuolentiam laudat. Anno LXVIII. domum reuertit, ut priuato studio poëtas Indicos, inprimis Kâlidâsam, cognosceret. Scripsit: *'Observationes ad Kâlidâsae Mâlavikâgnimitram.'*

CAROLUS EDMUNDUS GOETZE de uita sua haec fere scripsit: 'Natus sum C. E. Goetze Dresdae d. VI. a. kal. Octobr. a. h. s. XLIII. Quum per septem annos gymnasium ad aedem St. Crucis obissem, cui tunc Iul. Ludou. Klee rector praeerat, testimonium maturitatis nactus a. LXVIII. Lipsiam me contuli philologiae studiis operam nauaturus. Docentes audiui Brockhausium, Curtium, Drobischium, Ecksteinium, Klotzium, Ouerbeckium, Pückertum, Ritschelium, Roscherum, Schoenium, Seydelium, Westermannum, Zarnckium. Praeterea frequentauit exercitationes archaeologicas Ouerbeckii et seminarii philol. reg. per ter sex menses sodalis fui. Illis uero uiris cl., qui studia mea auxerunt, gratias ago quam maxumas.' Scripsit: *'De productione syllabarum suppletoria linguae Latinae.'*

FRIDERICUS ERNESTUS WUELCKER natus die XIII. mens. Aug. a. h. s. XLIII. Francofurti ad Moenum patre Philippo mercatore, matre Margareta e gente Schott, postquam primos aetatis annos partim in patria urbe partim Sodeni, in oppidulo Nassouiensi in ipsa Tauri radice sito, degit, scholam patriae urbis quae uocatur *Musterschule*, adiit, deinde Torstrickio praeceptore in linguis Latina et Graeca discendis usus est, tum gymnasium Francofurtanum frequentauit Classeni et Fleckeiseni meritis tum florentissimum. Anno LXII. Gottingam se contulit, ut et Germanicis

litteris, quarum amore iam domi Franc. Rothio magistro captus erat, et antiquis operam nauaret. Itaque per quinque semestria audiuit docentes Sauppium, de Leutsch, E. Curtium, quorum auctoritate seminarii philol. reg. per duos fere annos sodalis fuit, tum G. Müllerum et L. Meyerum eorumque societatibus interfuit, quibus scriptores Sanscritos et Germanicos cognosceret. Triennio exacto Lipsiam profectus ait se auduisse docentes G. Curtium, Klotzium, Ritschelium, tum in familiaritatem Fr. Zarnckii et Rud. Hildebrandi receptum esse et per tres annos partim Lipsiae partim in urbe patria studiis grammaticae comparatiuae et rerum Germanicarum deditum fuisse. Quum omnibus uiris, quorum disciplina usus est, grato animo se addictum esse dicit, tum maxime praedicat nomina Fr. Zarneckii, G. Curtii, R. Hildebrandi, Guil. Mülleri, Fr. Rothii, L. Meyeri. Scripsit: *Beobachtungen auf dem Gebiete der Vocalschwächung im Mittelbinnendeutschen, bes. im Hessischen und Thüringischen.*

RICHARDUS HENRICUS LUDOVICUS AVENARIUS Eduardi Auenarii, redemptoris librarii Berolinensis, filius natus Parisiis d. XIX. mens. Nouembr. a. h. s. XLIII., primum in schola ciuica et in gymnasio Nicolaitano Lipsiae, post in scholis realibus et in gymnasio Guilelmiano Berolini eruditus, inde ab a. LX. usque ad a. LXIII. in taberna libraria uersatus, ut hanc artem disceret, primum Berolini, mox Lipsiae F. E. Raschigio praeceptore ad altiora studia aspirauit et in uniuersitate litt. Lipsiensi docentes audiuit Drobisch, Zarneke, Th. Moebius, Fechner, ualetudinis causa in Heluetiam se postea contulit et Turici scholis Vischeri, Ettmülleri, H. Wisliceni, Rochati interfuit. A. LXV. et sequ. Berolini philosophiae potissimum studium professore auctores et praeceptores fuerunt Trendelenburg, Steinthal, Althaus, Gruppe, Werther, Berner, Dühring, Hassel, Tabbrucci, Lipsiam a. LXVI. reuerso Drobisch, Fechner, Roscher, Wuttke, Klotz, Ouerbeck, Ahrens, Curtius, Voigt, Fritzsche, Hermann. Scripsit: *Ueber die beiden ersten Phasen des Spinozischen Pantheismus und das Verhältniss der zweiten zur dritten Phase.*

ALEXANDER DE BASAROFF natus die VII. mens. Sept. a. h. s. XLV. aquis Mattiacis patre Ioanne de Basaroff tum sacerdote ecclesiae catholicae Graecae, a. LXI. traditus seminario theologico Petropolitano ibique duos annos uersatus concessu patris in uniuersitatem litt. Petropolitanam transiit, ut historiae naturalis studio operam daret et maturitatis testimonio a. LXIII. instructus in Germaniam abiit, ut chemiae studium amplecteretur, itaque Tubingae per duo semestria praeceptores eius fuerunt Strecker, Reusch, Quenstedt, Mohl, Heidelbergae per tria semestria Bunsen, Erlenmeyer, Kopp, Kirchhoff, Fuchs, Lipsiae Kolbe, in cuius officina doctrinae causa instituta per duo semestria se exercuit. Scripsit: *Directe Darstellung des Harnstoffes aus Kohlensäure und Ammoniak.*

HENRICUS BYK natus in ciuitate Galitiae Brody nominata die VII. mens. Iul. a. h. s. XLV. patre Samuele Antonio, matre Agnete, ab initio inter priuatos parietes eruditus et, postquam cum parentibus Lipsiam migravit, primum in gymnasio, quod dicitur, moderno, mox in Thomano doctus a. LXIII. in uniuersitatem litt. Lipsiensem transiit et studium rerum naturalium coluit, Lipsiae praeceptoribus Erdmann, Hankel, Naumann, Heidelbergae auctoribus Bunsen, Kirchhoff, Kopp, Lipsiam reuersus praeceptorem potissimum Kolbe habuit. Scripsit: *Die isomeren Bernsteinsäuren.*

HERMANNUS FRIDERICUS GRIMM natus Cassellis die VI. mens. Ian. a. h. s. XXVIII. migravit cum patre Guilielmo, uiro egregio et de litteris nostris eximie merito, Gottingam a. XXX. Inde Rankio rectore in gymnasio Gottingensi eruditus.

a. XXXIX. cum parentibus Cassellas reuersus rectore Webero haec litterarum initia persecutus est, denique patre Berolinum a. XLI. uocato eodem Rankio rectore, quo coeperat, hanc puerilem disciplinam absoluit et a. XLVII. in litt. uniuersitatem Berolinensem transiit, ut iuris prudentiae operam daret, eodemque consilio a. XLVIII. sex menses Bonnae uersatus mox historiae studium, quod iam ante Rankio auctore admauerat, suscepit et maxime historiam artium persecutus est, ad quod colendum ter Italiam petiit et Francogalliam atque Angliam adiit. Praeter libros iam editos nunc in Raphaëlis pictoris historia contexenda elaborat. Ab Ordine nostro propter librorum ab ipso editorum praestantiam summos honores consecutus est.

CAROLUS GUILIELMUS RICHARDUS NITZSCHE de uita sua haec ferre retulit: 'Natus sum Altenburgi a. d. VII. Id. Febr. a. h. s. XLIII. parentibus probis, carissimis, patre Augusto, matre Guilelmina e gente Pabstia, quibus superstitionibus gaudeo. Elementis litterarum inbutus obii gymnasium Fridericianum Altenburgense, quod H. E. Foss rectore etiam nunc floret, quod postquam per decem annos frequentauit, ineunte a. LXIII. dignus inuentus, qui in academiam transirem, Ienam me contuli ibique in philologorum studium incumbens uiros doctissimos audiui Göttling, Nipperdey, M. Schmidt, Schleicher, Caro, Guedechens, Cun. Fischer, Ad. Schmidt ac per annum et semestre spatium seminarii philologorum fui sodalis. Biennio post Lipsiam migraui, ubi per quinque fere semestria interfui scholis uirorum clarissimorum Curtius, Drobisch, Eckstein, Klotz, Ritschl, Voigt, Zarneke: etiam hic per annum unum sodalis seminarii regii philologorum fui. Illis uero uiris illustrissimis bene de me meritis maxumam habeo gratiam semperque habebo.' Scripsit: '*Quaestionum Eudocianarum capita duo.*'

FRANCISCUS DE KIRALY natus die XIX. mens. Mai. a. h. s. XLII. Debreczini in Hungaria in praedio paterno, inter priuatos parietes et aliquot annos in paedagogio Gelenciano in patria ciuitate eruditus, annos natus XIII. in scholam realem superiorem Vindobonensem missus, cuius disciplina absoluta a. LX in uilla auunculi Colomani de Simonffy prope Debreczinum agricolationi se dedit, disciplinas artis agriculturalis, maxime chemiam, non neglegens. Deinde ab a. LXII. usque ad a. LXIII. in caes. reg. academia, quae Schemnicii in Hungaria disciplinae metallica et saltuariæ causa condita est, uersatus eaque disciplina rite absoluta duo semestria in academia reg. Württembergica agricultari Hohenhemensi prope Stutgardiam consumpsit indeque cum laude dimissus in uniuersitatem litt. Lipsiensem se contulit, ut oeconomiae nationali quae dicitur prorsus se dicaret. Hic duobus semestribus exactis Berolinensem uniuersitatem litt. adiit, et bis sex menses ibi uersatus Lipsiam rediit, ut hic studia sua absolueret. Scripsit: '*Betrachtungen über Socialismus und Communismus in ihrem Verhältniss zu den Grundformen des Rechts, zur politischen Oeconomie, zur socialen Praxis und zur Politik.*'

FRANCISCUS FRIDERICUS EUGENIUS BORGMANN natus Deciae ad Laganam die X. mens. Aug. a. h. s. XLIII. patre Hermann Borgmann succenturione superiore, parentibus praematura morte ereptis Aquas Mattiacas ad propinquos translatus est. Hic primis litterarum elementis perceptis in gymnasium reale a. LIII. receptus moderante Casselmanno in officina chemica elaborauit. Inde in uniuersitatem litt. Heidelbergensem transgressus audiuit docentes Bunsen, Kirchhoff, Kopp, Erlenmeyer, Fuchs, Ahler, Meidinger, et in officinis chemicis Bunsenii et Erlenmeyerii se exercuit. Dein Turici praeceptores eius fuerunt Bolley, Staedeler, Piccard, Vischer, Lübke. Tum Offenbachii in officina chemica Oehlerii usque ad mens. Aug. a. LXVII.

uersatus Berolini studia chemiae moderante potissimum Bayero absoluit. Scripsit: *'Ueber Toluckinone.'*

RUDOLFUS CAROLUS AUGUSTUS WEIDMANN natus Salfeldae die XIX. Ian. a. h. s. XL. patre Weidmanno theol. doctore et consiliario supremi collegii scholastici ducalis Meiningensis, matre Paulina Hohnbaumiana, primum in schola reali Salfeldensi, cui pater tum praefectus erat, eruditus mox, patre Meiningam uocato in gymnasium Bernhardinum Meiningense transiit. A. XXXIX. Ienam se contulit, ut philologiae et historiae studium amplecteretur, ubi audiuit docentes Göttingium, Nipperdeium, Cun. Fischer, Ad. et Maur. Schmidtios. Inde ab a. LXI. Bonnae ei praeceptores fuerunt Ritscheli, Iahnus, de Sybel. Academico triennio exacto Ienam reuertit, ut in Stoyii instituto docendo exerceretur. Ineunte a. LXIII. Iena relicta examen publicum in patria terra absoluit indeque Mindae per tres annos adiutor in gymnasio, quod est Mindae Westphalicae, fuit. Scripsit: *'Die Quellen der sechs ersten Bücher von Tacitus' Annalen.'*

OSCAR MARPURG natus die XXV. mens. Nou. a. h. s. XXXVII. in colonia Germanica haud procul a Saratouia ciuitate ad Wolgam in Russia sita, quae Germanis Dittel, Russis Oleschna appellatur, patre uerbi diuini ministro euangelicae ecclesiae, a parentibus primum educatus et eruditus, annos natus septem Dorpatum translatus, primum linguam Russicam in schola elementari edoctus, mox gymnasium adiit et his studiis rite absolutis inde ab a. h. s. LVI. in uniuersitatem litt. Dorpatensem transiit, ut theologiae ac philosophiae studium coleret et examen, quod uocant, theologicum absolueret. His rebus omnibus actis transactisque per tres annos praeceptor puerorum in Curonia fuit et paulo post uerbi diuini minister Petropoli factus est. Uerum tamen quum eius opiniones de rebus diuinis uehementer discrepant cum decretis collegiorum ecclesiae Lutheranae Petropolitanae, munere se abdicauit et in Germaniam abiit, ut ei maxime parti philosophiae operaretur, quae de rebus diuinis quaerit. Libellus eius inscriptus est: *'Das Wissen und der religiöse Glaube.'*

FRIDERICUS BERNARDUS GERTH de uita sua haec fere ad nos scripsit: Ego Fr. B. G. Dresdae natus a. h. s. XLIII. Non. April. Quum iam a puerili aetate ludi magistri olim munere fungi uehementer cupiissem, annos natus XIII. proseminarii, anno aetatis XVI. seminarii Fletcherani alumnus ascriptus sum. Sed biennio post, paulum immutata uoluntate, priuatim cum Kallmeyero meo, cuius praematura mors grauissimo me dolore adflixit, litteras Graecas et Latinas tractare coepi, anno LXII. in gymnasii, quod ad aedem St. Crucis est, discipulorum numerum relatus et Kleei, Hultschii, Baltzeri, Helbigii praeceptorum carissimorum disciplina usus sum. Denique inde ab a. h. s. LXV. in uniuersitate litt. Lipsiensi philologiae studio me dedidi ducibus Ahrensis Brockhausio Curtio Drobischio Klotzio Ritschelio Schoenio Voigtio, uiris clarissimis; plurimum autem in ea re me adiuuerunt seminarii philologici et societatis Curtianae exercitationes, quarum praesidibus quantum debeam gratiae dicere uix possum. Scripsit: *'Quaestiones de Graecae tragoediae dialecto.'*

GEORGIUS GUENTHER natus die XVII. mens. Dec. a. h. s. XLV. Altenburgi patre Carolo Friderico, matre Selma Hauschildiana, uix quattuor annos natus cum patre, qui antistes dioecesis ecclesiasticae et pastor primarius apud Ronneburgenses factus erat, eo concessit et primum a patre ipso litteris eruditus uere a. LX. in gymnasium Fridericianum H. E. Fossio rectore receptus est. Quadriennio exacto in uniuersitatem litt. Iensem transiit philologiae operam daturus et interfuit scholis Göt-

lingii, Nipperdeii, Cun. Fischeri, Gaedechensii, inde Bonnensem uniuersitatem litt. adiit, ubi praeceptores ei per annum fuerunt Ritscheli, O. Jahn, Gildemeister, Schaefer, Springer, inde per quinque semestria Lipsiae frequentauit scholas Ahrensii, Curtii, Ecksteinii, Ouerbeckii, Ritschelii, Roscheri, Voigtii, Wuttikii, Zarneckii et exercitationibus grammaticis G. Curtii interfuit. Praeceptoribus et scholasticis et academicis omnibus grato animo se addictum esse profitetur. Scripsit: *'De obiecti, quod dicitur, interioris usu Euripideo.'*

FRIDERICUS GUILIELMUS GOTTHELF WINCKLER de uita acta haec fere rettulit: 'Natus sum Halis Saxonum a. d. XVIII. kal. Decembr. a. h. s. XLI. patre Friderico et matre Amalia e gente Hofmannia, quos morte ereptos maxime lugeo semperque lugebo. — Primis litterarum elementis in gymnasio, cui nomen est schola Latina, inbutus, nonnullis annis post discipulis paedagogii regii ascriptus sum. Post tres annos et sex menses maturitatis testimonium adeptus, ut theologiae me traderem studiis, ciuibus uniuersitatis litt. Halensis ascriptus sum. Duobus annis post Erlangam ad studia continuanda profectus sum. Nonnullis annis post examine pro rectoratu absoluto, nunc dissertatione scripta et ab Ordine philosophorum Lipsiensi approbata, postquam litterarum scientia tentata est, summos in philosophia honores rite inpetraui.' Scripsit: *'De Neruae imperatoris uita ac rebus gestis.'*

CAROLUS RICHARDUS HENKE natus Dresdae die XXIII. mens. Aug. a. h. s. XLVII. primum in schola reali Annana eruditus, deinde nouem annis exactis in scholam polytechnicam receptus praeceptores habuit Schlömilch, Löschke, Stein. Anno LXVI. maturitatis testimonium in gymnasio, quod est ad aedem St. Crucis, adeptus in uniuersitatem litt. Lipsiensem transiit et praeceptores in physica disciplina et mathematica et in philosophia habuit Scheibner, Hankel patrem, Hankel filium, Drobisch. Scripsit: *'Ueber die Methode der kleinsten Quadrate.'*

FRIDERICUS IULIUS SCHMIDT natus die VIII. mens. Aug. a. h. s. XXIII. Sangerhusae, in eius ciuitatis montanae ludo publico inde ab a. XXX. usque ad annum XXXVIII. eruditus, et a Tuphornio rudimentis artium mathematicae et mechanicae inbutus in scholam architectonicam Fribergensem transiit. In patriam ciuitatem reuersus architecturae studium colere instituit et inde a mense Augusto a. XLII. scholam realem superioris ordinis, quae est Ascaniae, frequentauit. Anno XLV. hac disciplina absoluta per annum in agris metiendis se exercuit et uoluntaria stipendia annua fecit Erfordiae Thuringorum. Examinibus succenturionis et agri mensoris absolutis dimissus est. Tum, quum in scholam architectonicam regiam Berolinensem recipi non posset, quod exercitationes in amplioribus agrorum partibus ei facere concessum non fuerat, patrem, qui iam ante in Americam se contulerat, sequi constituit et linguas Anglicam et Hispanicam discere coepit, tum Dresdam anno XLVIII. profectus est, ut agri mensorum artem disceret. Sed quum pater interea ex America reuersus eum certiorum fecisset agri mensorum satis magnam multitudinem in America esse, ut architecti metallici artem disceret, in academiam Fribergensem metallicam se contulit et biennio exacto hanc disciplinam absoluit. Postea annis L. et LI. itinera per regiones metallis fecundas Austriae, Silesiae, Hercyniae siluae fecit et aliqua parte Angliae uisitata mense Iulio LI. in Americam profectus est. Postquam in multis eius partis telluris nostrae terris uersatus multas res, quae ad bestiarum naturam cognoscendam et metallorum indolem percipiendam facerent, collegit et in metallis aut in officinis metallicis operam suam posuit, a. LXI. in patriam ciuitatem

redux factus est. Aestatem deinde Teplicii et hiemem Norimbergae transegit et in historiam artium studium suum contulit ac nunc ipsum in tabulariis Saxonici et Thuringici cognoscendis uersatur. Libellus eius inscriptus est: *'Geschichte der Serpentin-Industrie zu Zöblitz im sächsischen Erzgebirge.'*

GUSTAVUS OTTO SCHUESSLER natus in uico Borussiae orientalis Sznaugsten die VI. mens. Apr. a. h. s. XLIII. patre Carolo, matre Henricetta e gente Kirchengia, quum pater stipendia faceret, in uariis uicis oppidisque uersatus est et undecimo demum aetatis anno certum domicilium, quum pater abdicata militia custos ecclesiae Polonicae Regiomontii Borussorum factus esset, in ea ciuitate inuenit, cuius primum gymnasium palaeopolitanum rectore Ellendtio frequentauit indeque in Academiam Albertinam transiit doctoribusque usus est Lehrsio, Friedländero, Rosenkranzio, Nitzschio, Giesebrechto, duos illos priores maxime celebrans. Aestate a. LXIII. Bonnam migravit et docentes audiuit Ritschelium, Iahnium, Springerum. Uere a. LXIII. Berolinum profectus quae Ritschelio auctore elaborare uoluit priuato otio perficere studuit, sed a. XLV. et LXVI. Berolini in exercitu regio militiam uoluntariam capessens coactus est signa sequi et Torgauiae, tum Lipsiae a. LXVI. stipendia fecit et in altiore ordinem militarem ascendit. In patriam reuersus Regiomontii in gymnasio palaeopolitano litteras docuit, denique gymnasii Mariaeinsulani praeceptor ordinarius creatus est. Scripsit: *'De nominibus gentium paragogis Graecis.'*

CHRISTIANUS GODOFREDUS ACHMEDUS SCHOLTZE natus die XXV. mens. Aug. a. XL. Lipsiae patre Christ. Adolfo praeceptore scholae ciuicae, annis XLIV—LVIII. gymnasium Nicolaitanum frequentauit et uere a. LVII., ut philosophiae et paedagogicae operam daret, in uniuersitatem litt. nostram transiit, in qua doctores eius fuerunt Drobisch, Klotz, Nobbe, Westermann, Bursian, Zarneke, Lipsius, Wachsmuth, Wuttke, de Treitschke, quorum omnium grato animo se meminisse profitetur. In ipso studiorum tempore patrem morte amisit et, postquam aliquamdiu praeceptor domesticus et priuatus fuit, candidatus muneris scholastici superioris factus est et in schola reali annum ex lege docuit. Eius libellus inscriptus est: *'Die Beziehungen zwischen Rom und Hellas vom Sturze der Königsherrschaft bis zum epirotischen Kriege.'*

ERNESTUS GUSTAVUS KIRSCH Sagani in Silesia mense Sept. a. XLI. natus, in gymnasio Saganensi usque ad ordinem secundum ascendit, tum in primam classem regiae scholae realis Zittaiensis receptus architecturae mechanicae operam dare constituit et in primam classem scholae prouincialis quaestuariae Gorlicensis transiit eiusque cursum cum laude absoluit. Exhinc tres annos in regia Academica quaestuararia Berolinensi consumpsit, quo studiorum cursu perfecto, quum mathematicam disciplinam adamasset, huius disciplinae causa Parisiis menses quindecim uersatus in collegio Francico atque in scholis Sorbonica et cunicularia (école des Mines) mathematicas et mechanicas disciplinas coluit praeceptoribus Lionuille, Serret, Chasles, Lamé, Puiseux, Haton de la Goppillière, aliis, inde Turicum petiit et in polytechnico Heluetico Wolf, Lübke, Reuleaux, Clausius, Vischer, alii eius praeceptores fuerunt. Berolinum reuersus quindecim menses in uniuersitate litt. scholas mathematicas et physicas audiuit horum uirorum: Weierstrass, Kummer, Kronecker, Foerster, Quinke, Arndt. Anno LXVI. candidatus disciplinae mathematicae atque mechanicae publica auctoritate declaratus praeceptor mathematicae in schola prouinciali quaestuararia Gorlicensis factus est. Scripsit: *'Die Fundamentalgleichungen der Theorie der Elasticität fester Körper usw.'*

HERMANNUS THEODORUS SCHAEFER natus Wittenbergae d. XVIII. mens. Decembr. a. h. s. XLI. gymnasium Wittenbergense frequentauit eaque disciplina rite absoluta in uniuersitatem litt. Berolinensem transiit, ut studium suum philosophiae et philologiae classicae Boeckhio maxime et Hauptio auctoribus dicaret. A. LXIII. examine pro facultate docendi absoluto et stipendiis uoluntariis per annum factis uere a. LXV. praeceptor gymnasii Friderico-Guilielmiani, quod est Cotbusii, factus est, ibique mansit, nisi quod per sex menses stipendia in bello a. LXVI. fecit. Scripsit: *'De Dorismi in tragoediis Graecis usu.'*

HERMANNUS FRITSCHKE natus die XXVIII. mens. Mai. a. h. s. XXXIX. Ratzeburgi in ducatu Lauenburgensi in gymnasio patriae ciuitatis litteris eruditus et a. LIX. in uniuersitatem litt. Gottingensem transgressus, ut mathematicas disciplinas coleret, audiuit docentes Riemann, Stern, Ulrich, Schering, Weber, Listing, Wochler, Wicke, Ritter. Deinde Berolinum profectus maxime Foerster auctore astronomiae studium fouit audiuitque praeter Foersterum, quem nominaui, docentes Encke, Kummer, Trendelenburg. Quattuor semestribus absolutis a. LXIII. Pulcouae quadriennium in specula astronomica operam dedit. Anno LXVII. speculae magneticae ac meteorologicae, quae est Pekingae in terra Sinensi, praefectus est. Scripsit: *'Ueber den Planeten Cybele (65).'*

FRIDERICUS REINHOLDUS DRESSLER de uita sua haec ad nos scripsit: *'Ego natus sum Budissae a. h. s. XLV. a. d. V. Kal. Nouembr. patre Timotheo, gymnasii Budissini collega, matre Guilelmina e gente Schulzia, a qua educatus per tredecim semestria gymnasium Budissinum frequentauit, unde examine superato Lipsiam me contuli a. LXIII. ibique per quadriennium philologiae studiis me dedidi. Interfui scholis Ahrensii, Brockhausii, Curtii, Ecksteinii, Klotzii, Ouerbeckii, Ritschelii, Schoenii, Weissii, Westermanni, Zarneckii, Voigtii, Roscheri. Per biennium sodalium seminarii reg. philol. numero ascriptus fui, per sex menses senioris munere fungens. Praeceptoribus omnibus, quorum disciplinae frui sum beneficio, maxumas gratias ago habeoque.'* Libellus eius inscriptus est: *'Quaestiones criticae ad Maximii et Antonii gnomologias spectantes. Accedunt disputatiuncula de florilegio quodam inedito et schedae criticae.'*

MAURICIUS ADOLFUS GELBKE de rebus suis haec fere ad nos scripsit: *'Ego M. A. G. Zittaiensis a. h. s. XLVI. d. VII. mens. Aug. natus sum. Patrem habeo Mauricium Augustum, matrem praematura morte mihi ereptam uehementer doleo, Mariam Augustam de gente Schwabe. Postquam quinque per annos adii scholam oppidanam a. LVII. receptus inter ciues gymnasii Zittaiensis quod moderatur Kaemel uir doctrina et humanitate praestantissimus, ueterum scriptorum tractionem ita adamauit, ut, quum octo annis praeteritis in Academiam Lipsiensem dimitterer, philologiae studio me dare destinarem. Paene per quadriennium praeceptoribus usus sum antiquarum litterarum Curtio, Klotzio, Nobbio, Ouerbeckio, Ritschelio, Schoenio, linguarum et Germanicarum et Romanensium Zarneckio, Eberto, philosophiae Ahrensis, Drobischio, Roschero, rerum et ueterum et recentiorum Biedermanno, Pückerto, Voigtio, Wenckio, Wuttio, disciplinae paedagogicae Ecksteinio, Masio, quibus omnibus gratiam quam maxumam me debere ex animo profiteor.'* Scripsit: *'De dialecto Arcadica.'*

OTTO BOEHMER de uita sua haec rettulit: *'O. B. a. h. s. XLIII. a. d. IIII.*

Non. Dec. a Gustavo patre optumo ex Elfrida matre carissima gentis Braemianae Rednaui in uico quodam Borussiae orientalis susceptus sum. Litterarum elementis satis instructus gymnasium adii Rastenburgense; cuius a direttore Techow uiro doctissimo et humanissimo in quartum discipulorum ordinem receptus sum. Inde quum septem annis interiectis cum maturitatis testimonio essem dimissus, in academiam Regiomontanam me contuli eiusque ciuibus ascriptus per septem semestria spatia operam nauauui studiis philologicis. Audiui autem praeter alios proff. ill. Lehrs, Friedlaender, Rosenkranz, Schade, Ueberweg. Quos uiros omnes maxuma curae operaeque in me collocatae gratia semper prosequare.' Scripsit: *Observationes de formulis Homericis.*

FRIDERICUS GUILIELMUS NIETZSCHE de uita sua haec scripsit: 'Natus sum in uico Thuringorum qui Roecken uocatur Idibus Octob. anni h. s. XLIV. Ludouico et Franzisca parentibus fidei addictus euangelicae. Quartum aetatis annum agenti cum mihi tristissimo fato pater abreptus esset, Numburgum me cum matre dilectissima contuli, ubi artium liberalium principiis inbutus sum. Autumno anni LVIII. inter gymnasii Portensis alumnos receptus per sexennium scholis interfui praeceptorum Peteri Kobersteinii Steinharti Keilii Corssenii aliorum. Exeunte anno LXIV. Bonnae ciuibus academicis adscriptus prodocentes audiui Ritschelium Iahnium Schaarschmidtium Springerum. Ibi cum per annum studiis philologicis operam dedissem, Lipsiensem adii uniuersitatem Ritschelium secutus hoc ipso tempore Bonna discedentem. In hac litterarum sede per quater sex menses scholas Ritschelii Curtii Roscheri Eberti Tischendorffii frequentauit: postea iussu militari auocatus Numburgum redii artibus equitandi globosque emittendi operam nauaturus.

Ineunte anno LXIX. uniuersitas Basiliensis mihi professoris extraordinarii munus detulit.' Ab Ordine nostro ob scriptorum ab eo editorum praestantiam summos honores inpetrauit.

ADOLPHUS FRIDERICUS GUILIELMUS DUVE Halberstadiensis gymnasium et scholam realem Halberstadiensem frequentauit et a. h. s. LX. in eadem ciuitate disciplinam medicamentarii suscepit, quam absoluit Quedlinburgi a. LXIII. examine probatus. Deinceps Magdeburgi, Berolini, Aquisgrani, Turici, in ciuitate Montreux ad lacum Lemanum, denique Lipsiae in officinis medicamentariis operatus est. Autumno a. LXVII. in uniuersitate litt. Lipsiensi studia pharmaceutica coluit et publicum examen subiit a. h. LXVIII. Deinde studium chemiae academicum persecutus est praeceptoribus Erdmann, Kolbe, Hankel, Schenk, Naumann, quibus omnibus grato animo se esse addictum profitetur, maxime uero Erdmanno, in cuius officina sese exercuit. Scripsit: *Beiträge zur Kenntniss der Borweinsäure des Borsäureweinsteins und Boraxweinsteins.*

ALBERTUS MAXIMILIANUS RICHARDUS HÜGEL de uita sua haec fere rettulit: 'Natus sum a. h. s. XLV. a. d. VII. Id. Febr. Sedini patre Henrico, quem ante hos quindecim menses morte mihi ereptum pio animo lugeo, matre Albertina e gente Oldenburg superstite. Primis litterarum elementis in patriae Friderica Guilhelma schola inbutus, quindecim annos natus uitae cursu mutato gymnasium adii, unde autumno a. LXVIII. maturitatis testimonio instructus primum Berolinensem tum Heidelbergensem uniuersitatem petii ibique in Graecis Latinisque litteris tractandis studium collocaui. Deinde tribus semestribus circumactis medii aeni et philologicis et historicis studiis operam daturus Bonnam me contuli et anno interiecto Lipsiam

migraui. Uiri doctissimi, quorum interfui scholis, fuerunt hi: Althaus Boeckh Gelpert Haupt Massmann Steinthal Droysen Berolinenses, Häusser Köchly de Reichlin-Meldegg Heidelbergenses, Bernays Delius Diez Usener Springer Treitz Bonnenses, Brandes Curtius Ebert Merkel G. Voigt Zarneke Lipsienses. Quorum uirorum omnium et in primis optume de me meritorum Zarneckii et Eberti memoria nunquam mihi non erit gratissima.' Scripsit: *'Ueber die Betonung der Wörter von drei und mehr Silben bei Otfrid.'*

RICHARDUS BIEDERMANN Caroli Biedermanni collegae nostri, quem honoris causa nomino, filius natus est die XX. mens. Iul. a. h. s. XLIII. in sede aui materni Kochii praefecti siluis ciuitatis Lipsiensis prope Lipsiam sita, ubi parentes ea aestate rusticabantur. Primum a patre litteris inbutus, inde a uere a. LIII. usque ad autumnum a. LV. frequentauit gymnasium Lipsiense, quod dicitur, modernum, tum cum parentibus Vinariam migrauit, quo pater uocatus erat ad ephemeridas publicas moderandas, ibique scholam realem adiit usque ad a. LX. Anno praeterea inter priuatos parietes eruditus agricolationi operam dedit in dominiis Witzleben prope Ilmam et Zwätzen prope Ienam sitis, a. LXIII. ludum agricolarem, qui erat Plagwicii prope Lipsiam apertus, adiit, deinde a. LXIII—LXVIII. in uniuersitate litt. Lipsiensi docentes audiuit Roscher, Hering, Knop, Hankel, Naumann, Mettenius, Erdmann, Hirzel, Biedermann, Kolbe, Seydel, Birnbaum. Inde a mense Octobr. a. LXVIII. adiutor G. Kühnii in statione agricolari in uico Moeckern prope Lipsiam experimentorum faciundorum causa instituta operatur. Scripsit: *'Einige Beiträge zu der Frage der Bodenabsorption.'*

CONRADUS HENRICUS WEIGELT natus die mens. Mart. a. h. s. XLIII. Neurodae in comitatu Glacensi, qua in ciuitate tum pater ius dixit. A. XLIX. Warthenbergam in ducatu Posnaniensi translatus et primis litterarum elementis inbutus primum in scholam ciuicam tum in gymnasium Schweidnicense usque ad a. LVII. missus est. Eo tempore factum est, ut rebus nauticis se dicare constitueret, praesertim quum pater a. LVIII. consiliarius iudicii appellatorii Sedinensis factus esset: nomen igitur professo Kal. Mai. a. LX. receptionis dies destinatus est. Interea scholam realem Friderico-Guilelmianam Sedinii frequentauit, sed quum hieme a. LIX. et LX. denique cognitum esset adulescentem, quia oculis non satis prospiceret, militiam classiariam inire non posse, saltem mechanicae artis scientia rebus nauticis operam suam nauare constituit et scholam quaestuariam prouincialem adiit. Sed A. Kremeri praeceptoris sui auctoritate mutauit consilium et quum in scholam polytechnicam regiam Berolinensem a. LXIII. transiret, chemiae operam se daturum esse professus est. Inde primum Berolini, tum Gissae, denique Lipsiae hanc artem coluit et Lipsiae quidem Knopii potissimum auctoritate chemiae agricolari operatus est. Scripsit: *'Ueber die Patellarsäure, eine neue Flechtensäure und ihr Vorkommen in der Parmelia scruposa.'*

HERMANNUS AEMILIUS ADOLFUS IOANNES GUERICKE de uita sua haec fere ad nos scripsit: 'Brachwicii in pago ad Halam Saxonum sito a. d. XIII. Kal. Ian. a. h. s. XLI. natus a patre sacerdote, cum duodecim annos compleuissem, Ecksteinio, uiro optumo, qui Halae tum uersabatur, in disciplinam traditus sum. Cuius schola octo fere per annos frequentata sum egressus, ut litteris sanctis in academia Halensi operam darem. Sanctarum autem litterarum studio quum haud sciam an ducerer paene nullo, fieri non potuit quin mecum ipse discordarem. Quo factum

3 0112 126253423

est, ut biennio interiecto ad litterarum earum studium, quod profitentur grammatici, me conferrem. Uniuersitate litt. Halensi triennio exacto relictis praeceptoris domestici per annum functus Suanebergium domum paternam redii, ut litteris studerem. Quod quo melius fieri posset, ciuitati academicae Halensi a. d. XI. Kal. Nou. a. LXVI. curauim ascribendum et usque ad mens. Octobr. a. LXVII. Halae studiorum causa uersatus iterum domum me rettuli. Eius libellus inscriptus est: *'Bellum Lamiacum secundum scriptores ueteres narratur.'*

RICARDUS KLOTZ de uita sua haec scripsit: 'Ego, Ricardus Klotz, patre Reinholdo philologiae classicae in uniuersitate litt. Lipsiensi professore ordinario et matre Aemilia de gente Mueller natus sum in uilla patris Kleinschocheriana prope Lipsiam sita a. h. s. XLVI. die Aprilis tertio. Parentes, quos etiam nunc uiuos colo, quum in ceteris rebus omnibus optime mihi consuluerunt, tum maxime eo, quod me primis litterarum elementis ab Aug. Forker reu. min. candidato inbutum in gymnasio Nicolaitano, quod Nobbio Lipsioque rectoribus tum florebat, ad studia altiora institui uoluerunt. Itaque examen pro maturitate a. LXV. superauim. Atque inde ab hoc tempore in academia Lipsiensi per quattuor annos studiis philologicis me dedidi patris consilio adiutus. Atque scholis praeter patris maxime interfui Georgii Curtii et, ex quo Lipsiae uersabatur, Friderici Ritschelii philologicis, Drobischii et Ahrensii philosophicis, Zarneckii Germanicis, Brockhausii sanscriticis, Roscheri, Wuttkii, G. Voigtii, Eberti, Brandesii, Pueckerti historicis, Ouerbeckii archaeologicis, Ecksteinii paedagogicis. Denique nominandus est Gustauus Haenel, qui mihi non solum de caussis Romanorum publicis exposuit, sed ipsos iuris Romani fontes aperuit. At quum omnia ad studia Graeca et Latina reuocare consilium esset, inprimis gaudeo mihi licuisse, ut et seminarii regii philologici per annum et sex, per quos senioris munere functus sum, menses et seminarii regii paedagogici per unum annum socius essem itemque societatibus Ritschelii et Curtii interesssem, quorum uirorum eruditioni atque doctrinae quid debeam numquam obliuiscar. His igitur sicut ceteris omnibus summam gratiam habeo semperque habebo.' Dissertatio eius inscripta est: *'De numero anapaestico quaestiones metricae.'*